

ELS LLIBRES I LES COSES

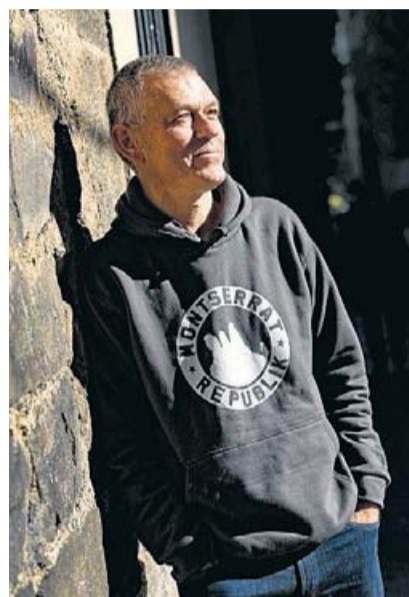

IGNASI ARAGAY

El narcisista sense passat

Dues idees dialoguen i es retroalimenten en l'assaig *Els llegats. Una lectura contemporània de la tradició* (Arcàdia), de Lluís Calvo: la desmemòria o pèrdua del passat i l'apoteosi narcisista del present. El prototip de personalitat contemporània que retrata l'autor treu a la llum les nostres misèries quotidianes, enganxats com estem a l'exageració del jo vanitós i, per tant, amb pocs estímuls per saber d'on venim, per mirar enrere. Només ens mirem al mirall, a la pantalla. El presentisme, l'immediatisme, ens engoleix en un fabulós remolí solipsista enlluernat en la realitat de les xarxes socials, en l'hedonisme dels gustos efímers, el consumisme trepidant, l'exhibicionisme repetitiu, l'esdevenir d'instants inconnexos, un present continu fet de simulacres, d'amnèsia i d'obsolescència... "Com més gran és la inflació del jo menys possibilitats hi ha d'establir un diàleg amb el passat [...] i de tenir cura de les persones que viuran en el futur [...]". L'arrogància narcisista simplifica la tradició i la seva complexitat a favor d'una narrativa plana centrada en el present".

Així doncs, reivindicar la tradició, entesa com un univers ric i plural, no com un marbre venerable i intocable, és ara mateix un acte revolucionari, a contracorrent. Això és el que fa Calvo, que no s'oblida, esclar, d'advertir-nos dels jocs de poder i els crims que traspuen els llegats culturals del passat. Però així i tot diu que el risc de girar la mirada per furgar i remenar en el passat és avui allibe-

FRANCESC MELCION

PENSAR QUE NO HI HA TEMPS PER AL PASSAT ÉS CARREGAR-SE EL FUTUR I ENCADENAR-SE AL PRESENT EGOCÈNTRIC

rador i ens retorna un perdut sentit de continuïtat, de densitat, de pòsit i solatge humanitzador. Dit d'una altra manera: pensar que no hi ha temps per al passat és carregar-se el futur i encadenar-se al present egocèntric. De tant voler guanyar temps hem perdut el temps. Per això, "si en el passat més recent calia un trenca-

ment bruscat, ara en canvi gairebé s'imposa la mateixa brusquedat, però adreçada a la salvaguarda dels elements que ens permeten saber qui som i d'on venim".

El temps transformador necessita el passat, la memòria. Davant d'un present en què tot és boira ideològica, boira vírica i boira dels antics ideals que a penes s'entreveuen, Calvo ens proposa l'aventura d'una tradició sense tòtems ni troncs, sense un sol centre, que no sigui jeràrquica ni amb vocació de totalitat, sinó que l'experimentem de manera crítica com una miriada de veus, "una tradició que sigui una agrupació de tradicions", amb moltes músiques, inclosos els ecos de la dissidència, dels perdedors de la història. L'obvietat és que si volem gaudir i entendre el present, no només hem de conèixer el passat, sinó que també l'hem de gaudir i entendre.

Aquest viatge assagístic, l'autor el fa de la mà d'autors com Benjamin, Arendt, Eliot, Hegel, Steiner i Deleuze. No és, de fet, un viatge al passat, sinó una navegació pel present fragmentat, com un camp de ruïnes, per fer-hi aflorar tot de bocins preterits que ni sabem reconèixer, però que hi són, i que estan carregats d'humanitat. La tradició, en fi, és sobretot un afer creatiu dels vius. "Tot lo que no és Tradició, és plagi", deia D'Ors des del seu elitisme. I fora d'ella, si només l'entendem com una fossa comuna, ens trobem amb la ferida oberta del nostre presentisme narcisista populista. ♦♦

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] La dona de la seva vida
XAVIER BOSCH
Columnna
512 pàgines i 21,90 € **1/3**

[2] Tàndem
MARIA BARBAL
Destino
176 pàgines i 18,90 € **2/9**

[3] Canto jo i la muntanya...
IRENE SOLÀ
ANAGRAMA
192 pàgines i 16,90 € **3/99**

[4] L'home que va viure...
GERARD QUINTANA
Columnna
384 pàgines i 21,50 € **4/5**

[5] Hamnet
MAGGIE O'FARRELL
L'Altra
358 pàgines i 23,95 € **-/1**

NO-FICCIÓ

[1] Les hores greus
QUIM TORRA
Símbol
250 pàgines i 23 € **1/3**

[2] Escrivim el futur amb...
CARME FORCADELL
Destino
144 pàgines i 12,95 € **3/2**

[3] L'armadura del rei
A. CALATRAVA / A. PARDO DE VERA / EIDER HURTADO / Ara Llibres
240 pàgines i 18,95 € **2/4**

[4] Les estructures fonamentals de la narrativa
A. SÁNCHEZ PIÑOL / La Campana
208 pàgines i 19,90 € **7/10**

[5] Paraules d'Arcadi
ARCADI OLIVERES
Angle
176 pàgines i 16,90 € **4/9**

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] El juego del alma
JAVIER CASTILLO
Suma de Letras
526 pàgines i 18,90 € **1/2**

[2] Independencia
JAVIER CERCAS
Tusquets
400 pàgines i 21,90 € **2/5**

[3] Tomás Nevinson
JAVIER MARÍAS
Alfaguara
688 pàgines i 22,90 € **3/5**

[4] La anguila
PAULA BONET
Anagrama
200 pàgines i 17,90 € **4/2**

[5] Hamnet
MAGGIE O'FARRELL
Libros del Asteroide
342 pàgines i 23,95 € **6/6**

NO-FICCIÓ

[1] El infinito en un junco
IRENE VALLEJO
Siruela
452 pàgines i 23,95 € **3/69**

[2] Niadela
BEATRIZ MONTAÑEZ
Errata Naturae
344 pàgines i 22 € **2/4**

[3] La armadura del rey
A. CALATRAVA / A. PARDO DE VERA / EIDER HURTADO / Roca Editorial
240 pàgines i 17,90 € **1/3**

[4] Dime qué comes...
BLANCA GARCÍA-OREA
Grijalbo
270 pàgines i 19,90 € **6/26**

[5] Vivir no es tan divertido, y envejecer...
OSCAR TUSQUETS / Anagrama
200 pàgines i 17,90 € **4/3**

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat

UN TAST DE CATALÀ

ALBERT PLA NUALART

Faig el tercer i últim tast d'aquesta sèrie conscient que per cobrir la matèria que aborda n'hi hauria de dedicar molts més. La tanco, doncs, limitant-me a esmentar alguns dels principals usos que s'imposen sobre d'altres que jo, com a editor, veig més genuïns o adequats a l'estàndard; fins al punt d'intervenir en textos per afavorir-los i procurar que, almenys, no desapareguin. En *tastos* posteriors, ja amb títols específics, em plantejaré fins a quin punt té sentit encara fer-ho. Abans de tirar la tovallola, i sent contrari a la tirania dels experts, vull traspasar als usuaris la informació que, a parer de molts editors, justificaria modificar aquests usos. Sent conscient, sempre, que en el torcebraç ús-experts s'imposa l'ús, però que, en les llengües cultes, s'imposa un ús ben informat.

Usos que s'imposen contra el parer dels experts (i 3)

Començo amb un clàssic: la pèrdua de *pròxim* davant de *proper* i, per motius semblants, d'*acostar* davant d'*apropar*. També em trobo massa *diversos* que poden ser *uns quants* o *alguns*, i *adients* que seria més adequat que fossin *adequats*. Respiraria *alleujat* i no pas, com ara agrada dir, *alleugerit*. Però no m'hi vull centrar, si bé sí que ho prefereixo a *focalitzar*. Sé que el millor rol d'un corrector és el seu *paper* d'assessor, per més que no pugui aturar *xacres* que ell anomena *plagues* o *flagells* ni evitar que

ÉS UNA 'PENNA' -ABANS EN DÈIEM 'LLÀSTIMA' - QUE EL CATALÀ EVOLUCIONI LIDERAT PER LA IGNORÀNCIA

un altre cop s'hagi acabat menjant *altre cop* o *altra vegada* quan simplement volen dir *de nou*.

Cansa molt anar canviant *sever* i *robust* per *fort* o *agut* i *sòlid* o *consistent*. Encara que l'ofensiva de l'anglès no sigui *abassegador*, com pretenen alguns, sinó *aclaparadora*. I és que, si no vigilem, *en breu* (abans dèiem *aviat*) *creuarem* la frontera (hem deixat de *travessar-les*) que separa el català del castellà. Però aquest no és l'únic problema: *50 anys enrere* hauriem dit *fa 50 anys*, una estructura que ara ja només treu el nas en la redundància *fa 50 anys enrere*. I això que si ens situéssim en un punt del passat la sinonímia desapareix. En resum, que és una *pena* -abans en dèiem *llàstima*- que el català corri el risc -i mai de mai el *perill*- d'evolucionar liderat per la ignorància. ♦♦